

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی محموعه

هر آنگاه برنجی داره بشی کونری میبار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، هنری جموعه در .

مصاحبه

علم افروز

هر دورک کنديسنه مخصوص براخلاق تلقیسی ، بر علم تلقیسی وارد . هیچ شبهه یوق علم ، اخلاق کبی جمعیت مزاجنه ، بین الملل عادت ، حرث و عفته مناقشه مرپوط سیال و قرارمز بر شی دیکلدر . و علم آتیاق کندی استهداف ابتدیی حقیقته و اصل اولی ایچین جهد ایدرکن فردرک خصوصی تمایلرندن او قادر متأثر اوماز . فقط بو ، (اصل علمار) دییه بیله جکمز و معین قلیشمار آتندده کنديلری توسیم ایده بیله یکمز علمارک طبیی سیر وانکشافی در . حالبوکه مستبد بر دورک علماره عطف ایده جکی اهمیتله متعصب بر دورک علمدن آکلاجاجی معنا آراسنده بر خیلی فرق وارد . بونک ایچین درکه علمدن قورقان ویاخود علمی کندی مقصدلرینه کوره تأویل ایدوب آلت یایان دورلر وارد . و بوکون اولردن اوزاقمیز .

بوقطه نظرندن تورکیه نیک جهوریته قادر کلش وکچمش اولان علمی ، برنوع قاجاقیلتنله عبارت ایدی ، الک مثبت تالقیر پک معین ذوانک عرفان داومسنه کیرمه بامش وخالصه بونلر خلقه بوتون وضحیه نشر اولونا . مامشیدی . دونکی دارالفنونزله مطبوعاتری بو کونکی دارالفنون و مطبوعاتله مقایسه ایتک بو حقیقته نفوذ ایتمه من ایچین کافی بر دلیل در .

فی الحقیقه بو کون مللار ایچنده اجتماعی و علمی بر حیثیت وکاله مظهر اولی ایچین بین الملل علماری بنسهمک و اوکا بر آزده

کنديزدن برشی علاوه ایتک ضرورتندیز . و طرز هوز بو مسعود دوریه ایرلشمهش اولمقه برابر ، بواحتیاجی مستقبلاً اولسون تأمین ایتیه غایه اتخاذ ایدن متفکرلر ، تحصیل و علمه پک بویوک راشتاقله صاریش و منسوبلری تشویق ایچین ممکن اولان هر فداکارلی ایقابه حاضرلانشلردر . فقط طالمرکز پک لایق اولدقلری مادی رفاهه حقیقه مستحق اولایلمقلری ایچین اولرنده علملرینک منیع تشکیل ایدن غرب علماسنک علمی و اخلاقی وصفلری کورمک احتیاجندیز . علم انسا اولان عجزی اوکرنديکی ایچین درکه ماللری ، متواضع و معتدل و حقیقی انساناق مرتبه سنه ارتقا ایتش کوروز . عالم ادعای دیکلدر . عالم مخاطبک فکریته حرمت ایدر . تصحیح و ارشاد ایدرکن کنديسنک جدأ فاضل بر مرشد اولدوغنی حس ایتدیرن بر ملایمت و علمی بر زکا کته اسیردر . صوک درت ، بش سنه لک مطبوعاتزده عددری صایله جک قادر آزان اولان علمی مناقشمار بو اعتبارله متفکرلر مرکز حقیقی سوبیسی کوسنمه رچک برامه نده در . اعتراف ایدمک که اوقویانی پک آزان اولان بو طور افراده بر آز برشی بیله هر علمجی ده شیاریق چوچوقلرک وضع و حالی کورمه مک ممکن اولماور . حد داننده بو نوع مناقشمار کنجبرک تهذیبیه الک فضل خدمت ایدن و فکریاتی تشویق و تمییح ایدن حادثه لردندر . بالکر علمی مطالعه لری بالخاصه بو نوع وسیله لره اوقویان کنجبرک متفکرلر مرکز چوق متین و چوق علوی بر گونه اولمالری ، اولرنه بر طرفدن علمی حقیقتلر وررکن دیکر طرفدن اخلاقی و فکری مساعفه نیک امر ایتدیک شعار و اخلاقی تلقین ایله مه لری لازمدر .

عکسی تقدیرده متعطلانه دره زمان ایدلش ، بیق آلتندن مستیزانه تسمیلره افاده اولونش فکریله بالکر خطابی تمجیل ایتک غایه سی تعقیب ایدن بو مناسبتله بیلیجک طاسلایان یازیرله نه مدافعه ایدیان حقیقتک اثباته ونده علمک ایتدیک کاله مظهریت ممکندر . بونک ایچین درکه چوق دفعه ملکتزده کی علمی مناقشه لره ایکی طرفک دادا یکدیگری اوقومادن جف القلم ثابت فکریلری مدافعه ایتکلری و بالئجه [سلطان سخن منم دیکر نیست !] دیکلری کورولمکده در . بو حال ایله بوتون وقعه لری تور و تقیددن ، تقد ادعایلرندن عبارت اولان اسکی عثمانی تاریخک روح و عنعنهی علم حیاتزده مع لامصف یاشاور دیمکدر . مسلک آرقاداشاری آراسنده ، باخصوص ملکتزده مسلکداشارنده که بوتون علملرینک منبیه معلوم و علمی قیمتلری آتیاق شو جامعه نیک سوبه سنه نظرأ معین بر و تیرده حرکت ایدن ذوات آراسنده - یکدیگری کوچوک کوسنمه ، شهر ایتیه جالشق ، دوشونه نی پک آزان اولان بر طور افراده مستقبل علم کنجکی ایچین بیلمه زک مفید و ای بر تأثیر اولاییلی ؟ هیچ شهسز فکری مطبوعاتک دقیق بر تدقیق معروض قالسی هر کسک راست کن شیئی یازماماسی نه علم آدمار مرکز تیقت و دقتله تعقیب ایتملری لازم کان برحققتدر . فقط بونلر پک بویوک بر حسن نیتله بالخاصه عینی مسلکداشارل آراسنده شفاهی آکلاشا نیک امکانلر اولدوغی و طرفینک رضاسیله مطبوعات عکس ایتسنده بر مجذور تصور ایدله دیکر زمان یایلمه سی ایجاب ایدر . بوشکل بو تون اجنبی دارالفنونلرینک

فلسفه

صوک ایضاح

محرم محمد عزت بك آرمزده محمد اتقې اولان مناقشه عائد صوك يازيلرنده [۱] م بوندن اول كندى يازيلردن موضوع عقده اك جان آلهق اساسلى ققطلى آييرهق ايضاح ابتدكي، و بوسورتله اساسلى ققطله، باشليجه فكرلر يكيدي ايضاح ايدش اولجه اصل موضوع خفدهمى اهامكده ذات اولوق آرتق قفرات اورزند درماتك متناسز قالهغنى دوشونورك ووردكم تفصيلات عقده اصل موضوعه دائر هيچ جواب ورمهشم طرزنده (واولده قاشقين براسوله) غريب برمهبالده بولونورلر . شواله بابهجق تك برشي قالور : بوتون كندى اعتراضلرني ومقابله لى يكي باشدن صيراسيله كوزدن كيورك، و بولهجه هيچ برى اكسيك قلفيزن يكيدي لازم كن ايضاحاني ورمك . مثبت حادثله استاد اورجمك تفصيلاتدن صوكرا اكر نه آرمزده اختلاف باقي قاليرسه - ساحه علم ذكيل، فلسفه ساحه سنى اولديني ايچين - شو حالده آرمزدهمى اختلافى مذهب تحافيزدن تولد ايتديني واحبال آرتق اكلشه بيلمه مذك باده ممكن اولديني نظاره ايش اولور. مع مافيه بوجنك نصريحي صوكرايه برافترق شدى بر بر اعتراضلى تدقيق كيلم .

برنجي مقاله لك [۲] جوابلر

۱ - محمد عزت بك برنجي مقاله سنده : [... كوره انسانك روسي جاني يكديكرينه يايانجي ايكي نميدن غذا آليز .] ديدنك و بولرك برنجي طبيعت، ديكرى جميت اولديني علاوه ايتدك صوكرا [... ايكنجيسى جميتدر .] جميتك فرده ووردكي معطالره مشرى تصورلى وجوده كتير . « نعمة الله بكك براواق مثال اله اولسون بزه آكلشميه ثبت ايتديكي بومعليه اله وجوده كن معشرى تصور قيت كملريك عنصرلرني تشكيل ايدر .] ديورلر .

بورده محرم آرمزدهمك ايتديكي ايضاحاني ورمهيم : بركه : [انسانك روسي جاني ...] جله سناك حكمي قبول ايدورلر . چونكه بر آرز داهلر آشاييده .. [هر كس بيليركه ... موجوديتي قيد ايتش .] و : [اساساً انسان رومك ..] جله رى عمدت عتد بركده بونى قبول ايتديكي كوستريور .

يالكر طبيعتك معطالره اله جميتك معطالريك تفرقي ايتدورلر ، چونكه [جميتك فرده ووردكي معطالريك] يانه بر [؟] اشارتي قوتدقلى كي معشرى تصور عقدهده مثال ايتدورلر .

[۱] « كورمورچنك امانى » حيات، صاى ۵۳

[۲] « ياملى روح » حيات، صاى ۴۵

عنفسى در . و فكرياته مشغول اولانلر بك ايتي تقدير ايدرلر كه ايكي مدرس مناقشه سى مهم بر علم حادسنى در . و ايكي مدرس مناقشه ايدم بيلمك ايچين محقق شفاها آكلاشمق نزا كندنده بولوناجقادر . و بو مناقشه لردهده مستقبل علم كنجلكنه ايتي بر نمونه اولوق ايچين هر نوع استخفافكار ايمانلر برطرف ايدليلى و علمى مساعفه ايتضام ايدن علمى حقيقتيجيليكك قام اولمى مقتضى در . جمهوريت تاسيس ايديله ليدن برى فكر مطبوعاتو بريلش اولان سربستى دن مع الاسف فكر آدماملرمز كافى مقدارده استفاده ايدمدهدى . داهلر دوغروسى مطبوعات حريقتي تشديد ايدن بالذات علم آدماملرمز اولدى . ذيرا مناقشه يي مقالطه به چورمك و قولاغزه سويله نورك، ايكنجى بر مقاله لك هاشيه سنده تصحىي ممكن اولان اوافاق ذهوللر مال بولش مغربى كى اشاعه و اعلان ايتك مملكتنده حقيقي تشديد قيتتى اولدورسيور ، و بناء عليه هيچ كيسه صميمى ديوغو و دوشونجه سنى يازامايور . دادنا فلان فلان آدمك غضبه اوغرامق ويا توجهندن دوشمك قورقوسيله غريب بر وهم و ييوسست ايچنده ديدى قوديلرله مشغول اولوتورور .

بوتون حياتى ياشامق ايچين مكشدين مكتبه و صاحبان آقشامه قادار دولاشمقله كچيرن فكر منديلرمزك اساساً اوقومق و ابداع ايتك ايچين نه قادار وقتي قالدنيى جلهجه معلومدر . بو طو پراقدن سن و بن بيلورم اداساسنه لكك ايچين هنوز بكلمك لازمدر . ايتي و فنا اقتباس ايتكدين عبارت اولان بوتقلىجى دورى كندمزه عائد اولمايان مدنيتلىر بنميه برك طالمك و معلمك داعيه سنده بولونميرق متواضعانه تمديد و اكمل ايتك، دوشونو نلره و دوشونوله نلره حرمت و معاونتده بولونق بو كونك علم اخلاقي ايچين يكانه دستور اولمايلدر قاعتهده يز .

ملى مجموع

شواله اولو بوجيتي تفصيل ايديم : ذهنه خارجى عائدن بر طافيم معطالر كاي . بولرك بر قسى طبيعتدن ، ديكر قسى جميتدن كاي . طبيعتدن كن معطالر كى مفهولرى ، جميتدن كن معطالر ايسه مشرى تصورلى وجوده كتير . [۱] مثلاً طبيعت فرده « انسان » مدلولى ويدر . انسان كلى مفهومك محتواني تشكيل ايدر . هاليوك جميت فرده مثلاً « عيسا » مدلولى ويدر ، عيسى معشرى تصورك محتواني تشكيل ايدر . ينه مثلاً طبيعت فرده « قادين » مدلولى ويدر ، هاليوك جميت مثلاً « عيسا » مدلولى ينه مثلاً طبيعت فرده « اخلايك » مدلولى ويدر . هاليوك جميت « تصرف ايتك » مدلولى ويدر . ينه مثلاً طبيعت فرده « اياق » مدلولى ويدر . هاليوك جميت مثلاً « كوجوك اياق » مدلولى ويدر . ينه مثلاً طبيعت فرده « قاش » مدلولى ويدر . هاليوك جميت مثلاً « يراق » مدلولى ويدر . ينه طبيعت مثلاً « صدا » مدلولى ويدر . هاليوك جميت مثلاً « لحن » مدلولى ويدر .

ايشته طبيعتك ووردكي معطالر بوسورتله كلى مفهومك ، جميتك ووردكي معطالره مشرى تصورك محتواني تشكيل ايدر . نفسدن صادر اولان مثلاً جاني ، اركك ، كوجوك ، طات ، زنك ، الخ كى كيفيت حكملىر بونى مفهوملردن وجوده كاي . هاليوك مقدس ، حرام ، حقل ، كوزدل ، الخ كى قيمت حكملىر ايسه معشرى تصورلردن وجوده كاي .

ايشته طبيعتدن كن معطالره ، جميتدن كن معطالر بوسورتله آييرهش اولورلر .

۲ - بوندن صوكرا : [خليل نعمة الله بكك وضعتي حقيقتو واصل اولورلر .] جله سناه قادار جواب ورمهجك برنجي بوله نيورم . چونكه بوراده عقل منطلي اله وجدان منطقك ينه طرفدن تفريق ايديله يكي تفصيل ايتش اوليورلر .

۳ - [اكر جمعرى تجاوز ايدرسك ... مجازاتى كچمشاردر .] جله سله نلر علم اله دن آراسنى تفرقي ايتديكي، دنه عائد موضوعلر عقل منطقك ذكل وجدان منطقك موضوعى اولديني سويلديكي تكرار ايديورلر . قى الواقع بجه علم عقل منطقك موضوعيدر . چونكه علمك قاذروسى داخلنه كيردن موضوعلر طبيعتك نفس ووردكي موضوعلر اولوب بولر كلى مفهوملىر تشكيل ايدرلر ، و بولر نولرته كوره آييرهق هر كلى مفهوم نونه كوره طالمك نفسدن صادر اولوجق كيفيت حكملىر كنجوى اولعلمك موضوعنى وجوده كتير . هاليوك دين وجدان منطقك موضوعيدر ،

[۱] ايچين طبيعتك معطالره كلى مفهوم ، جميتك معطالره مشرى نصه وديديكمك ايضاحي بجه تملى ايتديكي ايچين « فلسفه اصطلاحلى » مرمرسته برافورم .